

นโยบายข้อ

๓

การทํานุบำรุงศาสนา
ศิลปะและวัฒนธรรม

นโยบายข้อ ๓

การทํานุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

รัฐบาลให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดี รวมทั้งการทํานุบำรุงศาสนา การอนุรักษ์ ฟื้นฟู ศิลปวัฒนธรรมไทย และการยอมรับประเพณี วัฒนธรรมที่ดีที่มีความหลากหลาย เพื่อสร้างสังคมให้มีคุณภาพ คุณธรรม และอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ดังนี้

๓.๑ ส่งเสริมวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชาติ โดยอนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ศิลปะ ประเพณี ภูมิปัญญา ภาษาไทยและภาษาถิ่นที่มีอัตลักษณ์และความหลากหลายผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติ พร้อมทั้งสนับสนุนการสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย เพื่อกระตุ้นกระแสนิยมวัฒนธรรมไทย พัฒนาต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มในภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมอย่างเหมาะสม

๓.๒ ปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม กตัญญู ความซื่อสัตย์ การมีวินัย เคารพกฎหมาย มีจิตสาธารณะและการมีส่วนร่วมทำประโยชน์ให้ประเทศ และเป็นพลเมืองที่ดี โดยส่งเสริมให้สถาบันการศึกษา ภาคประชาสังคม และชุมชนเป็นฐานในการบ่มเพาะ ส่งเสริมให้ภาคเอกชนดำเนินธุรกิจอย่างมีธรรมาภิบาล ให้สื่อมีบทบาทกระตุ้นและสร้างความตระหนักในค่านิยมที่ดี รวมถึงผลิตสื่อที่มีคุณภาพและมีความรับผิดชอบ และเปิดพื้นที่สาธารณะให้ประชาชนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์

๓.๓ ทํานุบำรุงศาสนาให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมสถาบันศาสนาทุกศาสนาให้มีบทบาทในการเผยแผ่หลักคำสอนที่ดีงาม ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิต จิตใจ และพัฒนาสังคมให้มีความสามัคคี โปร่งดอง และยั่งยืน และให้พุทธศาสนิกชนเข้าถึงแก่นแท้คำสอนของพระพุทธเจ้าและสามารถนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

๓.๔ สร้างความรู้ ความเข้าใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน ยอมรับและเคารพในประเพณี วัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ และชาวต่างชาติที่มีความหลากหลายในลักษณะพหุสังคมที่อยู่ร่วมกัน โดยสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศควบคู่กับการส่งเสริม สร้างสรรค์งานศิลปวัฒนธรรมที่เป็นสากลเพื่อการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก

๑. การส่งเสริมวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชาติ

๑.๑ การประกาศขึ้นทะเบียน “นวดไทย (NUAD THAI)” เป็นมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ (The Intangible Cultural Heritage: ICH) ประจำปี ๒๐๑๙ โดยคณะกรรมการร่วมระหว่างรัฐบาลตามภาคีสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของยูเนสโก ครั้งที่ ๑๔ ประกาศให้ “นวดไทย” ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของมนุษยชาติ เป็นการรักษามรดกวัฒนธรรมของไทยและส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของประเทศไทย ทั้งนี้ นับเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของไทยรายการที่สองที่ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนกับยูเนสโกต่อจากรายการ “โขน” ซึ่งขึ้นทะเบียนเมื่อปี ๒๕๖๑

“นวดไทย
(NUAD THAI)”
เป็นมรดกวัฒนธรรม
ที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ
ประจำปี ๒๐๑๙

๑.๒ การติดตามโบราณวัตถุของไทยในต่างประเทศ รัฐบาลได้ดำเนินการติดตามโบราณวัตถุที่เป็นสมบัติอันล้ำค่าของแผ่นดินไทยกลับคืนสู่แผ่นดินไทยแล้ว ๕๘ รายการ ประกอบด้วย โบราณวัตถุยุคก่อนประวัติศาสตร์ ๓๑ รายการ โบราณวัตถุ ๒๗ รายการ และอยู่ระหว่างติดตาม ๑๒๔ รายการ เช่น ทับหลังจากปราสาทหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ และทับหลังปราสาทเขาโล้น จังหวัดสระแก้ว ซึ่งจัดแสดง ณ Asian Art Museum รัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา และประติมากรรมพระพุทธรูปประทับยืนเหนือพนัสนิธิในครอบครองของสถาบันเอเซียโซไซตี้ นิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา

๑.๓ การจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของไทย ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมมากขึ้น เช่น นิทรรศการพิเศษเนื่องในวันอนุรักษ์มรดกไทย นิทรรศการด้านศิลปวัฒนธรรม (อาหารและการจัดสำหรับอาหารในสมัยอยุธยาและต้นรัตนโกสินทร์) กิจกรรมเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับอักษรไทยโบราณ กิจกรรมเนื่องในวันภาษาไทย ประจำปี ๒๕๖๓ เพื่อเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติ โดยจัดกิจกรรมในรูปแบบออนไลน์ สอดคล้องกับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคมซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) งานมหกรรมพิพิธภัณฑ์ไทย ๒๕๖๒ (Thailand Museum Expo 2019) การจัดงานมหกรรมศิลปวัฒนธรรมไทย “สืบสานสร้างสรรค์ งานศิลป์สู่แผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช” โดยจัดนิทรรศการทัศนศิลป์ สร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์ และการออกแบบเฉลิมพระเกียรติระดับนานาชาติ การแสดงศิลปวัฒนธรรมไทย ๔ ภาค โดยวิทยาลัยนาฏศิลป์ และสถาบันอุดมศึกษา ๑๗ แห่งทั่วประเทศ เพื่อเสริมสร้างความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมของชาติ และเป็นการเผยแพร่เอกลักษณ์ท้องถิ่น มีผู้แสดง ๒,๕๐๐ คน และการจัดงานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ครั้งที่ ๓๓ ประจำปี ๒๕๖๓ เพื่อเทิดพระเกียรติและย้อนรำลึกถึงประวัติศาสตร์ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อแผ่นดินไทย โดยดำเนินการต่อเนื่องเป็นปีที่ ๓๓

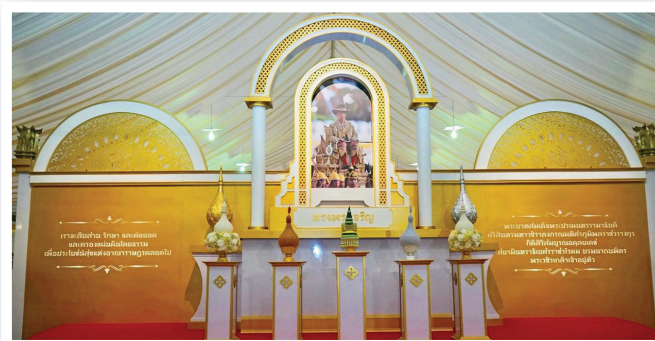
๑.๔ การจัดกิจกรรม “ธงไตรรงค์ ธำรงไทย” ประจำปี ๒๕๖๒ เพื่อน้อมรำลึก ในพระมหากรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงพระราชทานธงไตรรงค์ เป็นธงชาติไทย และปลูกจิตสำนึกความรักชาติและความสามัคคีของคนในชาติ โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การจัดอบรมหลักสูตร “มัคคุเทศก์นิทรรศการธงชาติไทย ประจำปี ๒๕๖๒” และการจัดนิทรรศการธงชาติไทย โดยร่วมกับ ๔ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๐ จังหวัดขอนแก่น โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๗ จังหวัดเพชรบุรี และโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่

๑.๕ การอนุรักษ์ พื้นฟู และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม เพื่อสืบสานมรดกทางวัฒนธรรม โดยการรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมและประเพณีที่สำคัญของชาติ เช่น การประกาศขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ประจำปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑๘ รายการ เช่น โปงลาง การแข่งขันว่าวสุโขทัย และการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๙ ประจำปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑๕ เรื่อง เช่น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ เลียบมณฑลฝ่ายเหนือ พ.ศ. ๒๔๖๙ การเสด็จเลียบเมืองเหนือ (ROYAL TOUR IN NORTHERN SIAM) (ปี ๒๔๗๐) และปิดทองหลังพระ (ปี ๒๔๘๒)

๑.๖ การจัดแสดงและเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม เพื่อสร้างความตระหนักรู้ให้แก่ประชาชนร่วมกันภาคภูมิใจและมีส่วนร่วมสืบสานศิลปวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าของชาติไทยให้ยั่งยืน เช่น กิจกรรมลอยพระประทีป พระราชทานงานลอยกระทง เผาเทียนเล่นไฟ ประจำปี ๒๕๖๒ เพื่ออนุรักษ์สืบสานประเพณีวัฒนธรรม และส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย การแสดงแสงเสียง เพื่อเสริมสร้างและสืบสานมรดกวัฒนธรรมด้านการแสดงของชาติ ในพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร

การแสดงโขนมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ตอน “สืบบรรคา” เพื่อให้เยาวชนห้วงแหวนและเผยแพร่ศิลปะชั้นสูงให้เป็นสมบัติของชาติ การแสดงโขนเรื่อง “รามเกียรติ์” ในนิทรรศการองค์ความรู้เกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินเลียบพระนครโดยขบวนพยุหยาตราทางชลมารค เนื่องในงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒ ณ ท้องสนามหลวงการจัดงานตลาดนัดวัฒนธรรม เพื่อสนับสนุนสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมที่นำทุนทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นมาต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่นและชุมชน โครงการเสริมสร้างภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรม ความเป็นไทยสู่สากลเพื่อพัฒนามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมผ้าไทยสู่สากล โดยการจัดแสดงผลงานเครื่องแต่งกายผ้าไทยต้นแบบในรูปแบบแฟชั่นโชว์ ๗๐ ผลงาน เป็นการนำมิติผ้าไทยมาสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ โครงการเทศกาลศิลปะแห่งกรุงเทพ ครั้งที่ ๕ (The 5th Bangkok Art Festival) ภายใต้โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์ไทย และความเป็นไทย โดยสาธิตงานศิลปะร่วมสมัยและเผยแพร่ผลงานร่วมสมัยเพื่อต่อยอดธุรกิจ และสร้างรายได้จากผลผลิตทางศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยมีเครือข่ายเข้าร่วมกิจกรรม ๑๒๙ เครือข่าย และการจัดแสดงนาฏศิลป์ไทยในพิธีเปิด ดอนสุาวรีย์เจ้าพระยาโกษาธิบดี (ปาน) ณ สาธารณรัฐฝรั่งเศส เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยสู่สากล และในโอกาสเฉลิมฉลองวาระครบรอบ ๓๓๓ ปีความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-ฝรั่งเศส

๑.๗ การสร้างสรรค์เศรษฐกิจชุมชนโดยใช้มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมสนับสนุนชุมชนท้องถิ่นให้ได้รับการพัฒนาและยกระดับเพื่อเพิ่มศักยภาพชุมชน โดยนำเรื่องราวการพัฒนาชุมชนและโปรแกรมท้องถิ่นเชิงวัฒนธรรมของ ๗ ชุมชน ได้แก่ ๑) ชุมชนวัดจำปา กรุงเทพมหานคร ๒) ชุมชนตำบลบ้านแหลม จังหวัดสุพรรณบุรี ๓) ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไทยพวน จังหวัดนครนายก ๔) ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบ้านแหลมมะขาม จังหวัดตราด ๕) ชุมชนนครชุม จังหวัดกำแพงเพชร ๖) ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเขมราฐนาแวง เจียด จังหวัดอุบลราชธานี และ ๗) ชุมชนวิสาหกิจชุมชนผู้ประกอบการท่องเที่ยวพรหมโลก จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยผลิตเป็นรายการโทรทัศน์ชื่อ “ชุมชนสืบไทย” ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์อมรินทร์ทีวี ช่อง ๓๔ จำนวน ๙ ตอน

๑.๘ การยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินแห่งชาติและศิลปินร่วมสมัย ได้แก่ การประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินแห่งชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๒ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนผู้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะและบุคคลที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรู้ ความสามารถ และมีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม ให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม โดยมีศิลปินที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ ๑๒ คน ในสาขาทัศนศิลป์ วรรณศิลป์ และศิลปะการแสดง และโครงการยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัลศิลปาธร ประจำปี ๒๕๖๒-๒๕๖๓ เพื่อเชิดชูเกียรติศิลปินร่วมสมัยที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ต่อการศิลปะร่วมสมัย

๑.๙ การประชุมวิชาการงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ที่สำคัญ เช่น การอบรมจัดตั้งอาสาสมัครท้องถิ่นในการดูแลรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรม เพื่อสร้างเครือข่ายแนวร่วมในการดูแลรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ และมรดกทางวัฒนธรรม ศิลปินแห่งชาติสัญจร เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้จากศิลปินแห่งชาติให้กับเยาวชน และประชาชนในภูมิภาคต่าง ๆ การเสวนาเครือข่ายพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม เพื่อให้ประชาชนมีองค์ความรู้เกี่ยวกับสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ รวมทั้งสร้างภูมิคุ้มกันให้เพิ่มมากขึ้น จัดการเสวนาวิชาการ “มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมผ้าไทยสู่สากล” โดยนำทุนทางวัฒนธรรมเรื่องผ้าไทย สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และพัฒนาแหล่งเรียนรู้เรื่องผ้าไทยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ ๓ และการประชุมวิชาการด้านมานุษยดนตรีวิทยา เอเชียแปซิฟิก ครั้งที่ ๒๓ โดยผู้นำเสนอผลงานจากประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ รวมทั้งสิ้น ๑๕๒ เรื่อง

๑.๑๐ การส่งเสริมด้านนาฏศิลป์ ดุริยศิลป์ และทัศนศิลป์ โดยการปลูกฝังจิตสำนึกให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไปให้เกิดความภาคภูมิใจ ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทย ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น การประกวดศิลปกรรมเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔ การประกวดนาฏศิลป์ดนตรีคีตศิลป์แห่งชาติครั้งที่ ๔ ประจำปี ๒๕๖๒ โครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาวิชาศิลปะดนตรี และการแสดงพื้นบ้านแขนงดนตรีพื้นบ้าน โดยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ณ วิทยาลัยศิลปศึกษา และโรงเรียนศิลปะแห่งชาติ ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว การพัฒนาทักษะนักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์ ด้านดนตรี และด้านนาฏศิลป์ ให้แก่ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโครงการห้องเรียนดนตรี ๒๐ โรงเรียน เพื่อให้มีความเข้าใจในรูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับนักเรียน และสามารถนำข้อมูลไปกำหนดแผนพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ การประกวดดนตรีและการแสดงพื้นบ้าน ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี “รวมศิลป์ แผ่นดินสยาม” ๔ ครั้ง ใน ๔ ภูมิภาค เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เยาวชนและประชาชนมีความสนใจในด้านศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งสร้างแรงบันดาลใจในการพัฒนาและขับเคลื่อนศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติ

๑.๑๑ การพัฒนาระบบข้อมูลเทคโนโลยีดิจิทัลด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ได้แก่ ปรับปรุงพัฒนาระบบการอนุมัติ อนุญาตให้เป็นระบบดิจิทัล เพื่อให้ประชาชนสามารถขอรับการขออนุมัติ อนุญาตได้ที่ <http://e-service.nlt.go.th> และระบบนำเข้าส่งออกโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ (National Single Window: NSW) ได้ที่ <http://www.nsw.finearts.go.th> และโครงการพัฒนาระบบศูนย์ข้อมูลขนาดใหญ่ด้านวัฒนธรรม (Digital Culture) เช่น โมบายแอปพลิเคชัน Culture4U ระบบตรวจสอบและรับฟังเสียงสื่อสังคมออนไลน์ (Social Monitoring and Listening) ระบบสารานุกรมเสรีด้านวัฒนธรรม (Wiki) และระบบการสืบค้นข้อมูลด้านวัฒนธรรม (Search)

๒. การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีทางด้านคุณธรรม จริยธรรม กตัญญู ความซื่อสัตย์ การมีวินัย เคารพกฎหมาย มีจิตสาธารณะและมีส่วนร่วม ทำประโยชน์ให้ประเทศ และเป็นพลเมืองที่ดี

๒.๑ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมความเป็นไทย โดยส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนน้อมนำหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือมาปฏิบัติในวิถีชีวิตประจำวัน สามารถดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข ผ่านกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น กิจกรรมศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ให้เป็น “ศูนย์เรียนรู้คู่คุณธรรม” และเพื่อให้เป็นชุมชนคุณธรรมขับเคลื่อนด้วยพลังบวร (บ้าน-วัด-โรงเรียน)

โดยจัดการเรียนการสอนด้านศาสนาให้แก่เด็กและเยาวชนในศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ทั่วประเทศ ๓,๑๑๔ แห่ง **กิจกรรมศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด ๑,๐๐๖ แห่ง** และอบรมครูผู้สอนประจำศูนย์ ๒๐๐ คน โดยใช้มัสยิดเป็นสถานศึกษาอบรมและมีบุคลากรการศึกษาด้านศาสนาเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจทางศาสนาได้อย่างถูกต้อง **โครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันธรรมสวนะ** ส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนนำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ในส่วนกลาง (กรุงเทพมหานคร) ๒๖ แห่ง และส่วนภูมิภาค ๗๖ จังหวัด **กิจกรรมสร้างคนดีสู่สังคม : ค่ายคุณธรรมสำหรับเยาวชน** ในส่วนภูมิภาค ๑๕ จังหวัด เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการแก้ไขและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้วยมิติศาสนา เป็นการสร้างจิตสำนึกที่ดีและดำรงตนอย่างมีสติสัมปชัญญะ **กิจกรรมคัดเลือกเด็ก**

เพื่อเข้ารับประกาศเกียรติคุณ “วัฒนธรรมวินิต” (ผู้นำทางวัฒนธรรม) เนื่องในงานวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติเยาวชนที่มีความประพฤติดี มีคุณธรรมในการดำเนินชีวิตและสามารถเป็นแบบอย่างให้แก่บุคคลอื่น ๆ โดยมีเยาวชนผ่านการคัดเลือกเข้ารับประกาศเกียรติคุณ ๑๖๙ คน **กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๓** ในงาน “ด.เด็กคิดดี Thai PBS Kids Day ๒๕๖๓” เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้กระบวนการคิด ให้เด็กและเยาวชนมีความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่อต่าง ๆ และ**โครงการส่งเสริมและเผยแพร่ค่านิยมและวัฒนธรรมความเป็นไทย** เพื่อสืบสาน รักษาและต่อยอดวัฒนธรรม โดยจัดกิจกรรมและมอบสื่อการเรียนรู้มารยาทไทย เรื่อง “ไทยดี มีมารยาท” และจัดนิทรรศการให้ความรู้ เรื่อง “มารยาทไทยและมารยาทในสังคม” ในสถานศึกษา ๖ แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เช่น โรงเรียนนนทพรวิทยาลัย จังหวัดนนทบุรี โรงเรียนวัดโพธิ์เลื่อน จังหวัดปทุมธานี และโรงเรียนโสมมาphanุสรณ์ กรุงเทพมหานคร

๒.๒ การจัดกิจกรรมส่งท้ายปีเก่าวิถีไทย ต้อนรับปีใหม่วิถีพุทธ โดยจัดกิจกรรมเชิญชวนประชาชนให้เข้าวัดปฏิบัติธรรม สวดมนต์ ไหว้พระ ในคำคืนของวันส่งท้ายปีเก่า ต้อนรับปีใหม่ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒-๑ มกราคม ๒๕๖๓ ซึ่งได้รับการตอบรับจากพุทธศาสนิกชนทั่วประเทศ มีวัดในเขตกรุงเทพมหานครและทั่วประเทศร่วมจัดกิจกรรมอย่างแพร่หลาย เช่น **กิจกรรมไหว้พระ ๑๐ วัด สืบสิริสวัสดิ์ ๑๐ รัชกาล** ใน ๑๐ วัดสำคัญ เช่น วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม วัดอรุณราชวราราม วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม วัดบวรนิเวศวิหาร วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม และวัดสุทัศนเทพวราราม เพื่อแสดงถึงความเคารพศรัทธาในพระพุทธศาสนา รวมทั้งเสริมสร้างโอกาสในการศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับศาสนสถานและโบราณสถานที่สำคัญของชาติ โดยจัดกิจกรรม**อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุ และกิจกรรมสวดมนต์ข้ามปี ถวายพระราชกุศลเสริมสิริมงคลทั่วไทย พ.ศ. ๒๕๖๓** เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช ถวายพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง กรุงเทพมหานคร และวัดประจำจังหวัด/อำเภอ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสถานที่กำหนด ทั่วประเทศ มีศาสนสถานและสถานที่จัดกิจกรรม ๓๗,๒๗๙ แห่ง และ**กิจกรรม “ความสุขแบบวิถีไทย” ส่งท้ายปีเก่า ต้อนรับปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๓** เช่น กิจกรรมส่งความสุขปีใหม่ด้วยของขวัญวิถีไทย “ของขวัญ ของฝากจากวัฒนธรรมไทย” โดยคัดเลือกผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทย (Cultural Product Of Thailand: CPOT) เพื่อให้ประชาชนได้อุดหนุนสนับสนุนผลิตภัณฑ์สินค้าวัฒนธรรมในช่วงเทศกาลปีใหม่

๒.๓ การสร้างองค์ความรู้และสร้างการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เช่น โครงการส่งเสริมการพัฒนาองค์กรคุณธรรมสู่มาตรฐานคุณธรรม ซึ่งเป็นไปตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ การส่งเสริมคุณธรรมให้แก่สมาชิกรวมถึงชุมชนสังคมรอบข้างให้พัฒนาองค์กรคุณธรรมอย่างเป็นระบบ โดยมีองค์กรทั้งภาครัฐ ภาคการศึกษา องค์กรภาคเอกชน และองค์กรชุมชน เข้าร่วมโครงการ ๓๕๓ องค์กร **โครงการสมัชชาคุณธรรม** เพื่อให้เป็นเวทีกลางในการเชื่อมโยงและรวมพลังหน่วยงาน องค์กรและเครือข่ายทางสังคม เพื่อขับเคลื่อนงานด้านคุณธรรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ทำให้เกิดข้อตกลงร่วมกัน ดำเนินการในพื้นที่ ๔ จังหวัด/ภูมิภาค **โครงการคลินิกคุณธรรมในสถานศึกษา** โดยใช้มิติทางศาสนา เพื่อให้เด็กและเยาวชนกลุ่มเป้าหมายได้รับการแก้ไขปัญหาและชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิต และเปิดเวทีธรรมะสำหรับเยาวชนเพื่อเสริมภูมิคุ้มกันด้านจิตใจ มีสถานศึกษาเข้าร่วมโครงการ ๓๑ แห่ง **โครงการชุมชนคุณธรรมขับเคลื่อนด้วยพลังบวร** (บ้าน-วัด-โรงเรียน) และภาคประชาชน เป็นการบ่มเพาะและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้แก่คนในสังคมโดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชน โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือ สังคมไทยเป็น “สังคมคุณธรรม” ที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน มีชุมชนเข้าร่วม ๑,๙๘๐ แห่ง **โครงการส่งเสริมเครือข่ายประชาสังคมต่อการทุจริตด้วยมิติทางวัฒนธรรมและมิติด้านสังคม** เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาสังคม ให้เป็นผู้นำด้านการส่งเสริมคุณธรรม ต่อต้านการทุจริต โดยสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และขยายผลในการส่งเสริมคุณธรรมในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดำเนินการจัดอบรม ๔ ครั้ง ใน ๔ ภูมิภาค

“
ชุมชน ๑,๙๘๐ แห่ง
เข้าร่วม
“สังคมคุณธรรม”
ที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง
และยั่งยืน
”

๒.๔ การพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมในมิติวัฒนธรรม เช่น จัดทำสื่อสร้างสรรค์เพื่อสื่อสารแนวคิดหลักนิติธรรม คุณธรรม และจริยธรรมในศาสตร์พระราชาสู่เด็กและเยาวชนไทย โครงการรถโรงหนังเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่เยาวชนและประชาชนในพื้นที่ห่างไกลผ่านภาพยนตร์ที่มีคุณค่า ให้เกิดการเรียนรู้และปัญญาในการมุ่งมั่นพัฒนาตนและแรงบันดาลใจในการสร้างอนาคตของตนเพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน และประเทศชาติ โครงการ “ศิลป์ สร้าง สื่อ” สัญจร ครั้งที่ ๓ โดยมีศิลปินต้นแบบ ๑๕ คน ในการจัดทำภาพต้นแบบเพื่อเผยแพร่ความหมายของสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และรู้เท่าทันสื่อผ่านงานด้านจิตรกรรม โดยจัดแสดงนิทรรศการใน ๕ จังหวัดที่ตั้งของ ๕ มหาวิทยาลัยเครือข่าย ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยทักษิณ และมหาวิทยาลัยศิลปากร **โครงการจัดเสวนา “นวัตกรรมสื่อ...สร้างอย่างไรให้ปลอดภัยและสร้างสรรค์”** Media Lab Film Festival 2020 เป็นการจัดแสดงและเผยแพร่ผลงานเทศกาลหนังสั้น เพื่อให้เยาวชนและประชาชนมีโอกาสเข้าถึงผลงานและสามารถมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อพัฒนาและสร้างสรรค์สื่อที่ดีให้กับสังคมไทย และจัดเวทีระดมความคิดเห็นการสื่อสารรณรงค์เพื่อสนับสนุนการจัดการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ โดยเปิดรับฟังความเห็นจากผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและร่วมแลกเปลี่ยนถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้ เพื่อจัดทำคู่มือเกี่ยวกับ “นวัตกรรม” การพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

๒.๕ การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา โดยดำเนินโครงการส่งเสริมกิจกรรมการป้องกันการทุจริต (ลูกเสือช่อสะอาด) โดยมีนักเรียน นักศึกษาแกนนำป้องกันการทุจริตเข้าร่วมโครงการ ๑,๗๑๘ คน และโครงการสถานศึกษาธรรมาภิบาล โดยมีผู้บริหาร ครู และนักเรียนนักศึกษาเข้าร่วมโครงการ ๒๓,๗๓๘ คน

“
มีนักเรียน นักศึกษา
แกนนำป้องกันการทุจริต
เข้าร่วมโครงการ
ลูกเสือช่อสะอาด
๑,๗๑๘ คน
”

๒.๖ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพ

นักเรียนนักศึกษา ให้มีจิตสำนึกและเห็นคุณค่าของ

ศิลปวัฒนธรรมไทย นาฏศิลป์ คีตศิลป์ ดนตรีไทย เพื่อสืบทอดและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ผ่านกิจกรรม และโครงการต่าง ๆ ได้แก่ **กิจกรรมสวดโอ้เอ้วิหารราย** ประจำปี ๒๕๖๓ เพื่อให้เด็กและเยาวชนใช้เวลาว่างอย่างสร้างสรรค์และเกิดประโยชน์ ตลอดจนร่วมอนุรักษ์สืบทอดการสวดโอ้เอ้วิหารรายที่ถูกต้องตามโบราณราชประเพณี ตามแบบแผน อักษรวิธี ให้คงอยู่ต่อไป ณ วัดยานนาวา กรุงเทพมหานคร และการประกวดศิลปกรรมเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๕ เพื่อให้เยาวชนได้ตระหนักและเห็นคุณค่าในการสร้างสรรค์ศิลปกรรม และพัฒนาทักษะสู่การแข่งขันในระดับนานาชาติ โดยมีผลงานที่ได้รับรางวัล ๕๗ ชิ้นงาน จากผลงานที่ได้รับคัดเลือกเข้าร่วมแสดง ๒๒๙ ชิ้นงาน **การประกวดนาฏศิลป์ ดนตรี คีตศิลป์ แห่งชาติ ครั้งที่ ๔** เพื่อให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจ ชาบซึ้งและตระหนักถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมเพิ่มมากขึ้น โดยผู้ชนะเลิศได้รับถ้วยรางวัลพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๒.๗ การจัดสภาพเด็กและเยาวชนทุกระดับ ๘,๗๘๐ แห่ง เพื่อให้เป็นกลไกในการพัฒนาและแก้ไขปัญหา และการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านเด็กและเยาวชน ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความเข้มแข็ง รวมทั้งเป็นตัวแทนให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม เช่น การรณรงค์ยุติความรุนแรง การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น การป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน และการป้องกันปัญหายาเสพติด

๓. การทำนุบำรุงศาสนาให้มีความเข้มแข็ง

๓.๑ การส่งเสริมสถาบันศาสนาทุกศาสนาในการเผยแพร่คำสอนที่ดีงาม ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิต จิตใจและสังคม ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น **กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมโดยองค์กรเครือข่าย** เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมทางศาสนาสู่ประชาชนโดยเชื่อมโยงกับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เด็ก เยาวชน และประชาชน **กิจกรรมบูรณะศาสนสถาน ๕๗๔ แห่ง** ประกอบด้วย มัสยิด ๔๘๑ แห่ง โบสถ์คริสต์ ๙๒ แห่ง และโบสถ์ซิกข์ ๑ แห่ง **ศาสนสัมพันธ์ต่างประเทศ** เช่น จัดกิจกรรมสวดมนต์ข้ามปีอาเซียน ในพื้นที่ ๑๖ จังหวัดที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน **กิจกรรมลานธรรม ลานวิถีไทย** โดยส่งเสริมศาสนสถานของศาสนาพุทธ อิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู และซิกข์ ให้เป็นพื้นที่สร้างสรรค์ของชุมชน ทั้งในส่วนกลาง

และส่วนภูมิภาค ๗๖ จังหวัดทั่วประเทศ การนำผู้นำทางศาสนา เข้าพบสมเด็จพระสันตะปาปาฟรานซิส เนื่องในโอกาส การเสด็จเยือนประเทศไทย การจัดกิจกรรมกรณียูเนสโก ยกย่องให้พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต เป็นบุคคลสำคัญของโลก สาขาสันติภาพ ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๔ เนื่องในวาระครบรอบ ๑๕๐ ปีชาตกาล โครงการอัญเชิญ “พระบรมสารีริกธาตุ” และพระบรมเกศาธาตุ มาประดิษฐานเป็นการชั่วคราว ณ วัดบวรนิเวศวิหาร เพื่อให้พุทธศาสนิกชนชาวไทยสักการะ เป็นพุทธานุสติและธัมมานุสติ รวมทั้งส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างคณะสงฆ์และประชาชนของไทยและศรีลังกา ซึ่งสืบเนื่องมานานกว่า ๗๐๐ ปี โครงการธรรมยาตรา ๕ แผ่นดินลุ่มน้ำโขง ครั้งที่ ๒ ณ จังหวัดเสียมราฐ ราชอาณาจักรกัมพูชาเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านพุทธศาสนาและการสร้างความเชื่อมโยงของพุทธศาสนิกชน ในลุ่มแม่น้ำโขงให้มีความยั่งยืน อันเป็นพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันโดยสันติ ผู้เข้าร่วมโครงการประกอบด้วย พระสงฆ์ ๖๐ รูป และประชาชนชาวกัมพูชากว่า ๑,๐๐๐ คน และโครงการธรรมะสู่คนทั้งมวล โดยใช้มิติ ทางศาสนาในการบ่มเพาะคุณธรรม จริยธรรม มุ่งเน้นให้คนทุกกลุ่มทุกวัยยึดมั่นในหลักคำสอนของศาสนา ที่ตนเคารพนับถือ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และประเพณีวิถีวัฒนธรรมอันดีงามมาปรับใช้ ในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ

๓.๒ การสนับสนุนกิจกรรมขององค์การทางศาสนา โดยรัฐบาลได้อุดหนุนงบประมาณแก่องค์การทางศาสนา ทั้ง ๕ ศาสนาที่ทางราชการรับรอง ได้แก่ ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และศาสนาซิกข์ ๑๔ องค์การ เช่น องค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก เปரியัตธรรมสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี จุฬาราชมนตรี สภาประชาบาลทหลวงโรมันคาทอลิก แห่งประเทศไทย สภาคริสตจักรในประเทศไทย สำนักพราหมณ์พระราชครูในสำนักพระราชวัง สมาคมฮินดูสมาช สมาคมศรีคุรุสิงห์สภา สมาคมนามธารีสังกัดแห่งประเทศไทย เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญ ทางศาสนา วันสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและสร้างความเข้าใจอันดี ระหว่างศาสนิกชน

๓.๓ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยสร้างเครือข่าย การทำงานด้านการศึกษา เพื่อสร้างพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยในมิติสิ่งแวดล้อมศึกษาและพัฒนาที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชนศึกษา ประชาธิปไตยศึกษา และการรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและดิจิทัล

๓.๔ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์และค่านิยมของชาติ เช่น ขยายผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม โดยการสร้างความเข้มแข็ง ให้โรงเรียนคุณธรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมระดับประเทศ และจัดให้มีแผนกำกับติดตามการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร

๓.๕ การทำนุบำรุงส่งเสริมพระพุทธศาสนา เพื่อให้วัดมีเสนาสนะที่มั่นคง สะอาด ร่มรื่น ศาสนิกชนสามารถประกอบศาสนกิจได้ เช่น อุดหนุนการบูรณะและปฏิสังขรณ์วัด ๒,๐๖๒ วัด อุดหนุนสมทบการก่อสร้างปรับปรุงเมรุพลอดมลพิษ ๑๔ วัด และอุดหนุนอุปถัมภ์นิตยภัตพระสังฆาธิการ พระสมณศักดิ์และพระเปรียญ ๔๔,๗๙๗ รูป และกิจกรรมสำหรับงานศาสนูปถัมภ์พุทธศาสนสถานตามพระบรมราชโองการพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ แห่งราชวงศ์จักรี สืบต่อเนื่องจนถึงรัชกาลปัจจุบัน โดยรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณอุดหนุนวัดในการทำนุบำรุงพระอารามและส่งเสริมพระภิกษุสามเณรให้ได้ศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรม เพื่อสืบทอดหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา และสืบทอดงานพระราชกุศลของพระมหากษัตริย์ตามพระราชปณิธาน

๓.๖ การส่งเสริมและเผยแผ่หลักธรรมในพระพุทธศาสนา เช่น อุดหนุนการปฏิบัติธรรมและครอบครัวอบอุ่นด้วยพระธรรมเฉลิมพระเกียรติ ๗๙,๘๐๐ คน อุดหนุนการดำเนินงานค่ายคุณธรรมและศูนย์การเรียนรู้พระพุทธศาสนาในพุทธมณฑล โดยการอบรมคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ๓๐,๐๐๐ คน อุดหนุนค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานของพระธรรมทูตตามระเบียบกองงานพระธรรมทูต ๕,๙๒๖ รูป โดยอุดหนุนทุนการศึกษาพระปริยัติธรรมของพระสงฆ์ชาวต่างชาติ ๔๓ ทุน และอุดหนุนการฝึกอบรมพระธรรมทูตไปต่างประเทศ ๑๕๖ รูป การจัดบริการตามโครงการพระธรรมจาริก เพื่อทำหน้าที่เผยแผ่พระพุทธศาสนา อบรมศีลธรรม พัฒนาจิตใจให้แก่ราษฎรบนพื้นที่สูง เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของตนเองที่ต้องรับผิดชอบต่อชุมชน รวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาในวันสำคัญต่าง ๆ โดยพระธรรมจาริกปฏิบัติศาสนกิจในหมู่บ้าน/ชุมชนบนพื้นที่สูง ๓๔๐ รูป อาศรม ๑๗๐ แห่ง และการส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรม การอุดหนุนการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมบาลี สำนักเรียน ๒๑,๓๔๘ สำนัก อุดหนุนค่าใช้จ่ายการจัดการศึกษาธรรมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ และอุดหนุนทุนการศึกษาเฉลิมราชกุมารี ๓๘๖ รูป

๓.๗ การส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันพระพุทธศาสนาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยอุดหนุนพิเศษพระภิกษุสงฆ์ใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ๓,๙๐๙ รูป และสนับสนุนการตรวจเยี่ยมของเจ้าคณะปกครองสงฆ์จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้พระภิกษุสงฆ์และพุทธศาสนิกชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีขวัญกำลังใจในการประกอบศาสนกิจทางพระพุทธศาสนา

“
ส่งเสริมความมั่นคง
ของสถาบันพระพุทธศาสนา
ใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้
โดยอุดหนุนพิเศษ
พระภิกษุสงฆ์ ๓,๙๐๙ รูป
”

๓.๘ การจัดกิจกรรมยกย่องผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา เพื่อสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคคล องค์กร หน่วยงาน และสถาบันที่ได้ประกอบคุณความดีสมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ โดยคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนาในด้านต่าง ๆ ประจำปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๖๐ รูป/คน ใน ๑๐ ประเภท เช่น ประเภทส่งเสริมการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ประเภทส่งเสริมการปฏิบัติธรรม ประเภทส่งเสริมกิจการคณะสงฆ์ ประเภทสงเคราะห์ประชาชน และส่งเสริมการพัฒนาชุมชนโดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

๓.๙ การดำเนินโครงการจัดงานเนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา รัฐบาลได้จัดทำโครงการสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาเนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนได้น้อมระลึกถึงคุณของพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์ บำเพ็ญบุญกุศลเพื่อถวายเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา และสังฆบูชา และนำหลักธรรมที่เกี่ยวข้องไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ ๑) **กิจกรรมวันมาฆบูชา** เช่น จัดพิธีเจริญพระพุทธมนต์และทำบุญตักบาตรพระสงฆ์เนื่องในวันมาฆบูชา โดยเชิญคณะทูตานุทูตประเทศที่นับถือพระพุทธศาสนา ๘ ประเทศ เข้าร่วมพิธีและจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาเนื่องในวันมาฆบูชา ในจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ๑๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย แม่ฮ่องสอน ตาก เลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ ตรัง ระนอง สงขลา และสตูล เพื่อส่งเสริมสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศอาเซียนในมิติพระพุทธศาสนา ๒) **กิจกรรมวันวิสาขบูชา** เนื่องในเทศกาลวิสาขบูชา พุทธศักราช ๒๕๖๓ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การจัดแสดงนิทรรศการ “วันวิสาขบูชา วันสำคัญสากลของโลก พุทธศักราช ๒๕๖๓” และได้ัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุจากวัดบวรนิเวศวิหารมาประดิษฐาน ณ อาคารวัฒนธรรมวิศิษฐ์ กระทรวงวัฒนธรรม เพื่อให้พุทธศาสนิกชนสักการะบูชา และมอบใบโพธิ์จากต้นพระศรีมหาโพธิ์จากสาธารณรัฐอินเดีย เพื่อให้ประชาชนนำไปสักการะบูชาและน้อมรำลึกถึงพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยนำพระธรรมคำสอนของพระองค์ไปยึดถือปฏิบัติ และ ๓) **กิจกรรมวันอาสาฬหบูชา และเข้าพรรษา** โดยจัดกิจกรรมสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาเนื่องในเทศกาลวันอาสาฬหบูชา และเข้าพรรษา ประจำปี ๒๕๖๓ ในส่วนกลาง เช่น การจัดพิธีเจริญพระพุทธมนต์ หล่อเทียนพรรษา การจัดพิธีปล่อยขบวนรถแห่เทียนพรรษาและพิธีถวายเทียนพรรษา ณ พระอารามหลวง ๑๐ วัด ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในส่วนภูมิภาค ได้จัดกิจกรรมตามความพร้อมของแต่ละจังหวัด เช่น พิธีหล่อเทียน การแห่เทียนพรรษา การทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนา พิธีเวียนเทียน การประดับธงชาติและธงธรรมจักร และการจัดนิทรรศการวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา รวมทั้งการรณรงค์ให้พุทธศาสนิกชนรักษาศีล ลด ละ เลิก อบายมุข ตลอดพรรษา

๓.๑๐ การจัดกิจกรรมประกวดบรรยายธรรม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะการพูดส่งเสริมศีลธรรม ต่อที่ชุมชนและฝึกปฏิบัติมารยาทไทยในศาสนพิธี เป็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมผ่านการบรรยายธรรม โดยดำเนินการภายใต้มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ มีนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ๗๓๐ คน ทั้งนี้ โดยผู้ชนะเลิศได้รับโล่รางวัลพระราชทานในเทศกาลวิสาขบูชา ประจำปี ๒๕๖๓

๓.๑๑ การจัดกิจกรรมสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย ทำนองสรภัญญะ เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษา จัดกิจกรรมสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย ทำนองสรภัญญะ ในรูปแบบที่ถูกต้อง อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ วัน โดยได้ดำเนินการจัดประกวดสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย ทำนองสรภัญญะ ประเภททีม ๕ คน ในระดับส่วนกลาง (กรุงเทพมหานคร) ๒๒๑ ทีม ๑,๕๔๗ คน และส่วนภูมิภาค ๒,๗๗๓ ทีม ๑๙,๔๑๑ คน

และจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการประกวดโดยการตัดสินจากคลิปวิดีโอ ประเภททีม ๕ คน ระดับภาคคณะสงฆ์ ผู้เข้าร่วมประกวด ๖๑๓ คน ณ วัดชัยชนะสงคราม กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ ผู้ชนะเลิศได้รับโล่รางวัลพระราชทานในเทศกาลวิสาขบูชา ประจำปี ๒๕๖๓

๔. การสร้างความรู้ ความเข้าใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมของเพื่อนบ้าน ยอมรับและเคารพในประเพณี วัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์และชาวต่างชาติที่มีความหลากหลาย ในลักษณะพหุสังคมที่อยู่ร่วมกัน

๔.๑ การส่งเสริมค่านิยมและอัตลักษณ์ความเป็นไทยและการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมผ่านพื้นที่และกิจกรรมทางวัฒนธรรมต่าง ๆ โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ เช่น ๑) งานเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมงาน Expo 2019, Beijing, China ระหว่างวันที่ ๒๔-๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ๒) งานเทศกาลรามายณะ นานาชาติ ครั้งที่ ๕ ณ เมืองนิวเดลี และเมืองนัคนาว สาธารณรัฐอินเดีย และ ๓) งานสัปดาห์แสดงศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยในกลุ่มประเทศอาเซียนและสาธารณรัฐประชาชนจีน ครั้งที่ ๒ (The second China-ASEAN University Students' Culture Week 2019)

๔.๒ การเสริมสร้างความเข้าใจและถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมให้กับประชาชน โดยจัดกิจกรรมค่ายส่งเสริมพัฒนาศักยภาพนักศึกษาชาวไทยในอินโดนีเซียในมิติพหุวัฒนธรรม รุ่นที่ ๑ ณ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย เพื่อขยายผลความร่วมมือทางด้านวัฒนธรรมไทยในมิติพหุวัฒนธรรมในต่างประเทศ และเป็นตัวแทนประเทศไทยในการเผยแพร่และนำเสนอวัฒนธรรมไทยสู่สากล

๔.๓ การดำเนินโครงการสนับสนุนอัตลักษณ์ชนเผ่าเพื่อการท่องเที่ยวภูมิวัฒนธรรม โดยร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายจากทุกภาคส่วนในการพัฒนาพื้นที่ศูนย์พัฒนาราชภูมบนพื้นที่สูง ๑๖ แห่ง เพื่อให้ประชาชนและชุมชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว นำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมท้องถิ่น และคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่

๔.๔ การสนับสนุนกระบวนการฟื้นฟูวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ โดยศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) เพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงเชิงกระบวนการทัศน์สังคมให้เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ได้แก่ ๑) ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายที่เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ ๒) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์ในการจัดการตนเองบนฐานภูมิปัญญาวัฒนธรรม และ ๓) จัดทำร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ตามประกาศแผนปฏิรูปประเทศด้านสังคม เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมในพื้นที่ต้นแบบเขตพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษในระดับชุมชนและจังหวัด ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย ที่ทำกินและพื้นที่จิตวิญญาณ อันเป็นพื้นฐานการสร้างโอกาสและความเสมอภาคให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์

๔.๕ การจัดแสดงทางวัฒนธรรมและการจัดเตรียมของขวัญและของที่ระลึกสำหรับผู้นำและคู่สมรส และผู้เข้าร่วมการประชุมในระดับต่าง ๆ ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๕ และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ๑) จัดการแสดงในพิธีเปิด และงาน Gala Dinner นำเสนอการแสดงอัตลักษณ์วัฒนธรรมไทย อันทรงคุณค่า ผสมผสานกับวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียน นำคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทยและประเทศสมาชิกอาเซียนมาสร้างสรรค์การแสดงได้อย่างวิจิตรสวยงาม เป็นการสร้างภาพลักษณ์อันดีงามของไทยในเวทีโลก และ ๒) การจัดเตรียมของขวัญและของที่ระลึกสำหรับผู้นำและคู่สมรส โดยคัดสรรจากผลิตภัณฑ์สุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย (OTOP) และผลิตภัณฑ์ในสังกัดศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) เช่น โกลีตาลคลล้องพวงมาลัย กระเป๋าย่านลิเภา และพวงมาลัยเงินบรรจุในกล่องสำริดลงยา สามารถสร้างรายได้ และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่สินค้าทางวัฒนธรรม

๔.๖ การจัดกิจกรรมสุดยอดศิลปะการแสดงอาเซียน และกิจกรรมวัฒนธรรมอาเซียนสัญจร ภายใต้ปีวัฒนธรรมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อนำเสนอภาพลักษณ์และอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของอาเซียนสู่สายตาชาวโลก โดยสุดยอดศิลปินและนักแสดงจากประเทศสมาชิกอาเซียนที่ได้รับการคัดเลือกจาก ๑๐ ประเทศ ได้แก่ เนอการาบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประเทศมาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และประเทศไทย ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การแสดงทางวัฒนธรรม การออกแบบการแสดงที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะตัวของแต่ละประเทศสะท้อนถึงอัตลักษณ์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภายใต้แนวคิด “วัฒนธรรมอาเซียน : หนึ่งเดียวสู่สากล” รวมอยู่ภายใต้ชื่อชุดการแสดง “ลีลันแห่งอาเซียน Viva ASEAN” นับเป็นครั้งแรกที่มีคณะศิลปินและนักแสดงเผยแพร่วัฒนธรรมในนาม “อาเซียน” สู่วะทีโลก และการจัดนิทรรศการ “ปีแห่งวัฒนธรรมอาเซียน” เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ด้านมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียน นำเสนอสุดยอดศิลปะการแสดงของอาเซียนในองค์กรร่วมในประเทศเป้าหมาย

๔.๗ การดำเนินโครงการเมืองสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมแห่งอาเซียนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (ASEAN Cultural Creative Cities for Sustainable Development) โดยการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงประเทศคู่เจรจาของอาเซียน ทั้งนี้ ประเทศไทยได้ริเริ่มการจัดตั้งเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ด้านวัฒนธรรมของอาเซียนเพื่อบูรณาการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องในระดับภูมิภาค มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม เช่น ผู้แทนจากประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ ผู้แทนสำนักเลขาธิการอาเซียน ผู้แทนจังหวัดในประเทศไทยที่มีศักยภาพเป็นเมืองสร้างสรรค์ของประเทศไทย

๔.๘ การดำเนินโครงการแปลหนังสือ วรรณคดี และวรรณกรรมแห่งชาติอาเซียน เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมอันดีระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยวัฒนธรรมหนังสือ ผ่านหนังสือวรรณคดีและวรรณกรรมทำให้เกิดการยอมรับในคุณค่าและความแตกต่างทางวัฒนธรรมในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอาเซียนและจัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิตามรายภาษา ได้แก่ ภาษาเขมร ภาษาพม่า ภาษาลาว ภาษาเวียดนาม ภาษามลายู ภาษาอินโดนีเซีย และภาษาอังกฤษ เพื่อพิจารณาคัดเลือกหนังสือนำมาแปลเป็นภาษาไทย โดยรายชื่อหนังสือที่นำมาพิจารณา ได้รับความอนุเคราะห์จากสถานเอกอัครราชทูตในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ๙ ประเทศ และผู้ทรงคุณวุฒิ